

B-cel voorspelt of immuuntherapie aanslaat

De aanwezigheid van B-cellen binnen groepjes samendromende afweercellen rondom een tumor kan voorspellen of een behandeling met immuuntherapie zal aanslaan. Drie studies beschrijven dit onafhankelijk van elkaar voor drie soorten kanker: uitgezaaid melanoom, weke-delensarcoom en niercelcarcinoom. Tot vorig jaar werd voor dit doel alleen naar een ander type afweercellen gekeken, de T-cellen, waar immuuntherapie zich op richt. De B-cellen hebben onderzoekers pas sinds kort in het vizier. De studies verschenen in januari in *Nature*.

Immuuntherapie versterkt het afweersysteem van een kankerpatiënt. Zogeheten checkpointremmers activeren T-cellen, zodat die tumorcellen doden. De afgelopen jaren zijn verschillende vormen van immuuntherapie ontwikkeld. Die werken soms verbluffend goed, maar lang niet voor alle patiënten. Gemiddeld verbeteren of verdwijnen de tumoren slechts bij een vijfde van de patiënten. Wetenschappers zoeken dan ook naar manieren om van tevoren te ontdekken of de behandeling zal aanslaan.

B-cellen maken antistoffen waarmee ze ziekteverwekkers of kankercellen markeren. Soms zitten ze in grote aantallen in zogeheten tertiaire lymfoïde structuren (TLS): clusters van afweercellen, voornamelijk B- en T-cellen. De studies laten zien

dat patiënten bij wie veel van die TLS met B-cellen rondom en in de tumor zaten, ook de meeste kans hadden om goed op de behandeling te reageren. In de studie naar melanoom was dat een kwart van de patiënten.

“Uit deze onderzoeken blijkt een duidelijk verband tussen de aanwezigheid van B-cellen of TLS en een goede respons op de immuuntherapie”, zegt oncoloog en immunoloog John Haanen van het Nederlands Kanker Instituut. “Dat wil niet zeggen dat een behandeling het niet doet bij mensen zonder TLS”, benadrukt hij.

“Wat ze nog niet laten zien is of B-cellen of TLS daadwerkelijk nodig zijn voor een goede reactie op de medicijnen.” Dat is wel denkbaar, zegt hij. “B-cellen zijn in staat om tumordodende T-cellen te activeren. Maar of de gevonden B-cellen ook inderdaad antistoffen tegen de tumorcellen produceren, is nog niet aangetoond.”

Het is dan ook nog te vroeg om nieuwe immuuntherapieën te richten op B-cellen of TLS. “B-cellen kunnen ook kwaad doen. Zolang we nog niet begrijpen wat ze precies doen, gaan we daar nog niet mee aan de slag.”

Bron: NRC Handelsblad, 15 januari 2020.